

Postanowienie nr 1087/GN/2022

Organ wydający Zarząd Województwa Śląskiego

W sprawie uzgodnienia projektu „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Pilica” w zakresie jego zgodności z ustaleniami Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+; (pismo Burmistrza Miasta i Gminy Pilica, znak IPPiOŚ.6720.3.2022 z 09.09.2022 r.)

Na podstawie art. 106 § 5 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 2000), w związku z art. 11 pkt 5 oraz art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz.U. z 2022 r., poz. 503 z późn. zm.)

Zarząd Województwa Śląskiego w składzie:

1. Marszałek Województwa – Jakub Chelstowski – obecny
2. Wicemarszałek Województwa – Wojciech Kałuża – obecny
3. Wicemarszałek Województwa – Dariusz Starzycki - obecny
4. Członek Zarządu Województwa – Izabela Domogała – obecna
5. Członek Zarządu Województwa – Beata Białowąs - obecna

Postanawia odmówić uzgodnienia projektu „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Pilica”.

Uzasadnienie:

Burmistrz Miasta i Gminy Pilica pismem znak IPPiOŚ.6720.3.2022 z 09.09.2022 r., przedłożył Zarządowi Województwa Śląskiego do uzgodnienia projekt „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Pilica” (zwany dalej projektem studium).

Zgodnie z przepisami art. 42 ustawy z 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (zwanej dalej Ustawą o planowaniu) sejmik województwa uchwala plan zagospodarowania przestrzennego województwa.

Plan województwa jest aktem planowania określającym zasady organizacji przestrzennej województwa.

Plan województwa musi uwzględniać ustalenia wynikające z różnego typu aktów planowania specjalistycznego, dotyczące m. in. ochrony przyrody, środowiska i krajobrazu. Zagadnienia, które obligatoryjnie powinny się znaleźć w planie województwa określa przepis art. 39 ust. 3 Ustawy o planowaniu, natomiast mogą one zostać rozszerzone, w zakresie spraw zależnych od woli samorządu województwa, ze względu na prowadzoną regionalną politykę przestrzenną. Jednocześnie zapisy planu województwa muszą być spójne ze strategią rozwoju województwa.

W związku z powyższym Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+ (zwany dalej Planem 2020+) określa podstawowe elementy układu przestrzennego, ich zróżnicowanie i wzajemne relacje. Głównymi elementami części tekstowej są: Diagnoza stanu, Wyzwania polityki przestrzennej województwa oraz Ustalenia.

Plan 2020+ wiąże organy gminy w zakresie planowania lokalnego, zgodnie z art. 9 ust. 2 Ustawy o planowaniu, organ wykonawczy gminy ma obowiązek sporządzić projekt studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, uwzględniając ustalenia planu województwa. Projekt studium podlega uzgodnieniu z Zarządem Województwa zgodnie z art. 11 pkt 5 w związku z art.

9 ust. 2 Ustawy o planowaniu. Uwzględnienie ustaleń Planu 2020+ w projekcie studium powinno następować nie na podstawie deklaracji organu sporządzającego projekt studium, lecz z czynnym udziałem Zarządu Województwa Śląskiego, który w trybie uzgodnienia wyraża akceptację co do sposobu uwzględnienia ustaleń Planu 2020+ w projekcie studium.

Na równorzędne i wiążące ustalenia Planu 2020+ składają się:

1. Cele i kierunki polityki przestrzennej (Rozdz. III.3 – str. 73÷96);
2. Zasady zagospodarowania obszarów funkcjonalnych (Rozdz. III.4 – str. 97÷104);
3. Zadania samorządowe służące realizacji inwestycji celu publicznego, ustalone w dokumentach przyjętych przez Sejmik Województwa Śląskiego (Rozdz. III.5; Tabela nr 7 – str.105÷109);
4. Inwestycje celu publicznego postulowane przez samorząd województwa, ustalone w dokumentach przyjętych przez Sejmik Województwa Śląskiego (Rozdz. III.5;Tabela nr 8 – str. 110÷111);
5. Inwestycje celu publicznego zależne od podmiotów innych niż samorząd województwa, ustalone w dokumentach przyjętych przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, Radę Ministrów, właściwego ministra lub sejmik województwa (posiadające potencjalne finansowanie, w tym na podstawie RPOWSI - Rozdz. III.5; Tabela nr 9 – str. 112÷116);
6. Inwestycje celu publicznego postulowane przez podmioty inne niż samorząd województwa, ustalone w dokumentach przyjętych przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, Radę Ministrów, właściwego ministra lub sejmik województwa (posiadające potencjalne finansowanie, w tym na podstawie RPOWSI - Rozdz. III.5; Tabela nr 10 – str. 117÷118).

W związku z powyższym zgodnie z zapisami art. 24 ust. 1 Ustawy o planowaniu przedmiotowy projekt studium Zarząd Województwa Śląskiego poddał analizie pod kątem jego zgodności z ustaleniami Planu 2020+.

W trakcie analizy projektu studium Organ dokonał badania projektu studium w zakresie zgodności z tymi elementami Planu 2020+, w których obszarze oddziaływania znajduje się obszar przedmiotowego projektu studium, a są to:

Ad. 1 Cele i kierunki polityki przestrzennej (Rozdz. III.3 – str. 73÷96)

- Cel 1 Nowoczesna gospodarka – promocja gospodarczego wzrostu i innowacji (kierunek 1.3),
- Cel 2 Szanse rozwojowe mieszkańców – zapewnienie mieszkańcom dostępu do usług publicznych (kierunek 2.2, 2.3)
- Cel 3 Przestrzeń – zrównoważone wykorzystanie zasobów środowiska naturalnego i kulturowego,
- Cel 4 Relacje z otoczeniem – infrastrukturalne powiązania regionu.

Ad.2 Zasady zagospodarowania obszarów funkcjonalnych (Rozdz. III.4 – str. 97÷104)

Plan 2020+ ustala zasady zagospodarowania przestrzennego obszarów funkcjonalnych, będące regułami wdrażania polityki przestrzennej województwa w odniesieniu do specyfiki poszczególnych obszarów oraz celów rozwoju i zasad polityki przestrzennej województwa. Obszar objęty projektem studium zawiera się w następujących obszarach funkcjonalnych:

- miejskim obszarze funkcjonalnym,
- wiejskim obszarze funkcjonalnym,
- obszarze cennym przyrodniczo,
- obszarze ochrony krajobrazów kulturowych,
- obszarze ochrony i kształtowania zasobów wodnych,
- obszarze narażonym na niebezpieczeństwo powodzi,
- obszarze wymagającym rewitalizacji.

Ad.3 Zadania samorządowe służące realizacji inwestycji celu publicznego, ustalone w dokumentach przyjętych przez Sejmik Województwa Śląskiego (Rozdz. III.5; Tabela nr 7 – str.105÷109)

W obszarze objętym projektem studium nie występują zadania samorządowe służące realizacji inwestycji celu publicznego, ustalone w dokumentach przyjętych przez Sejmik Województwa Śląskiego (posiadające potencjalne finansowanie, ujęte w WPF, RPOWSI).

Ad.4 Inwestycje celu publicznego postulowane przez samorząd województwa, ustalone w dokumentach przyjętych przez Sejmik Województwa Śląskiego (Rozdz. III.5; Tabela nr 8 – str. 110÷111)

W obszarze objętym projektem studium mogą zostać zlokalizowane inwestycje celu publicznego postulowane przez samorząd województwa, ustalone w dokumentach przyjętych przez Sejmik Województwa Śląskiego (Tabela nr 8) – pn. „Budowa sieci dróg/tras rowerowych”, „Budowa centrów przesiadkowych”.

Ad. 5 i 6 Inwestycje celu publicznego zależne od podmiotów innych niż samorząd województwa, ustalone w dokumentach przyjętych przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, Radę Ministrów, właściwego ministra lub sejmik województwa (posiadające potencjalne finansowanie, w tym na podstawie RPOWSI - Rozdz. III.5; Tabela nr 9 – str. 112÷116) i Inwestycje celu publicznego postulowane przez podmioty inne niż samorząd województwa, ustalone w dokumentach przyjętych przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, Radę Ministrów, właściwego ministra lub sejmik województwa (posiadające potencjalne finansowanie, w tym na podstawie RPOWSI - Rozdz. III.5; Tabela nr 10 – str. 117÷118).

Na obszarze objętym projektem studium nie występują inwestycje celu publicznego uwzględnione w Tabelach 9 i 10 Planu 2020+.

Po analizie przedłożonego do uzgodnienia projektu studium stwierdzono, iż jego zapisy są niezgodne z ustaleniami Planu 2020+ w następującym zakresie:

1. W projekcie studium, w załączniku graficznym „Kierunki zagospodarowania przestrzennego”, wskazano tereny, m.in. zlokalizowane na terenie Parku Krajobrazowego „Orlich Gniazd”. Niektóre z proponowanych terenów są niezgodne z ustaleniami zawartymi w planie ochrony ww. parku krajobrazowego, ustanowionym uchwałą nr IV/48/2/2014 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 10 marca 2014 r. Dotyczy to następujących obszarów:
 - a) projektowany teren usług sportowych (US) położony w sąsiedztwie rezerwatu przyrody Smoleń - zgodnie z rozdziałem 4.2.1 Kierunki polityki przestrzennej Tom II projektu studium, str. 32, przeznacza się pod zespoły obiektów i urządzeń sportu i rekreacji, m.in. takich jak: boiska, place zabaw, siłownie plenerowe, pola biwakowe, wraz z niezbędnym zapleczem gospodarczo-technicznym. Jest to niezgodne z zapisami planu ochrony przyjętymi dla podstrefy IB, tj. zakazu stosowania rozwiązań planistycznych związanych z lokalizowaniem obiektów sportowych;
 - b) projektowany teren usług sportu, turystyki i rekreacji (UTS) w Smoleniu - zgodnie z rozdziałem 4.2.1 Kierunki polityki przestrzennej Tom II projektu studium, str. 32, przeznacza się pod różnego typu obiekty i urządzenia związane z turystyką, sportem i rekreacją (m.in. stoki narciarskie, wyciągi narciarskie, motele, hotele, pensjonaty, schroniska, punkty gastronomiczne, boiska, place zabaw, siłownie plenerowe, pola biwakowe). Jest to niezgodne z zapisami planu ochrony przyjętymi dla podstrefy IB tj. zakazu stosowania rozwiązań planistycznych dopuszczających budowę i rozbudowę obiektów kubaturowych, w tym obiektów obsługi ruchu turystycznego czy lokalizowania obiektów sportowych;
 - c) projektowany teren zabudowy zagrodowej i mieszkaniowej jednorodzinnej (RMN) położony na południe od ul. Wola Kocikowa w Woli Kocikowej - zgodnie z rozdziałem 4.2.1 Kierunki polityki przestrzennej Tom II projektu studium, str. 31, przeznacza się na lokalizowanie zabudowy zagrodowej i mieszkaniowej jednorodzinnej, co jest niezgodne z zapisami planu ochrony przyjętymi dla podstrefy IIA, tj. zakazu stosowania rozwiązań planistycznych dopuszczających budowę i rozbudowę kubaturowych obiektów budowlanych oraz dopuszczających realizowanie zabudowy zagrodowej poza działkami siedliskowymi wyznaczonymi w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego;
 - d) granica projektowanego terenu przeznaczonego pod obsługę produkcji rolnej, leśnej i rybackiej (RU) w Smoleniu narusza granicę rezerwatu przyrody Smoleń. Zgodnie z rozdziałem 4.2.1 Kierunki polityki przestrzennej Tom II projektu studium, str. 33, teren RU w Smoleniu przeznacza się na działalność gospodarczą związaną z produkcją rolną leśną i rybacką. Należy skorygować granicę terenu RU w taki sposób, aby nie naruszała granicy rezerwatu przyrody.

W związku z powyższym należy stwierdzić, iż przywołane wyżej zapisy projektu studium są niezgodnie z Planem 2020+, w szczególności z zasadami zagospodarowania dla **obszaru cennego przyrodniczo**:

- a) utrzymanie aktualnego użytkowania na terenów o wysokich walorach przyrodniczych, których zasoby są uzależnione od prowadzonej ekstensywnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej i mają istotne znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej (Rozdział III.4. Zasady dla obszaru cennego przyrodniczo, punkt 1, str. 100 Planu 2020+),

- b) wdrażanie zapisów określonych w dokumentach wynikających z przepisów szczególnych, w tym z planów ochrony i planów zadań ochronnych, (Rozdział III.4. Zasady dla obszaru cennego przyrodniczo, punkt 7, str. 100 Planu 2020+).

2. W projekcie studium, w załączniku graficznym „Kierunki zagospodarowania przestrzennego”, wskazano tereny (RMN) przeznaczone pod zabudowę zagrodową i jednorodziną (rozdział 4.2.1 Kierunki polityki przestrzennej Tom II projektu studium, str. 31) w Kidowie w rejonie ulic Starowiejskiej i Słonecznej oraz w Smoleniu wzdłuż północno-zachodniej strony ul. Krakowskiej; tereny (MN) pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną (rozdział 4.2.1 Kierunki polityki przestrzennej Tom II projektu studium, str. 30) w Pilicy między ulicami Engliszówka i Marszałka Józefa Piłsudskiego. Wyszczególnione tereny znajdują się w obrębie chronionych kompleksów gruntów rolnych o wysokich klasach bonitacyjnych (I-III).

W związku z powyższym należy stwierdzić, iż przywołane wyżej zapisy projektu studium są niezgodnie z Planem 2020+, w szczególności z zasadami zagospodarowania dla **wiejskiego obszaru funkcjonalnego** - ochrona obszarów o wysokim potencjale glebowym przed ich nierolniczym użytkowaniem (Rozdział III.4. Zasady dla wiejskiego obszaru funkcjonalnego, punkt 6, str. 98 Planu 2020+).

3. Na terenie gminy zlokalizowane są regionalne ostoje przyrody – Lasy Zawierciańskie oraz Dzwonowice-Dobraków – które wchodzi w skład wskazanego w Planie 2020+ obszaru funkcjonalnego cennego przyrodniczo. Niekorzystne są także pojedyncze zmiany polegające na zmianie przeznaczenia chronionych kompleksów łąk znajdujących się w dolinie Pilicy na tereny przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową i usługową, w tym w obrębie terenów zalewowych (o niskim ryzyku wystąpienia powodzi raz na 500 lat (Q0,2%)). Plan 2020+ dla wiejskiego obszaru funkcjonalnego wśród zasad zagospodarowania wskazuje bowiem zachowanie walorów przyrodniczych dolin rzecznych, w tym o charakterze zielonych użytków (m. in. łąki i pastwiska) oraz utrzymanie pełnionej funkcji korytarza ekologicznego (Rozdział III.4. Zasady dla wiejskiego obszaru funkcjonalnego, punkt 8, str. 98 Planu 2020+). Jednocześnie przywołany w projekcie studium bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę, wskazuje, iż zarówno w mieście jak i na terenach wiejskich gminy Pilica nie ma podstaw do wyznaczenia nowych terenów przeznaczonych do zabudowy mieszkaniowej i usługowej (Tom I Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego, Rozdział 9.5.3. Możliwości wyznaczenia nowych terenów budowlanych w gminie, str. 118). Wyznaczanie nowych terenów zabudowy mieszkaniowej nie ma więc uzasadnienia, zwłaszcza jeśli wiąże się to z utratą przez obszary pełnionych przez nie dotychczas funkcji.

4. W projekcie studium na rysunku przedstawiającym uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego gminy nie uwzględniono zasięgu dwóch głównych zbiorników wód podziemnych, tj. Zbiornika Częstochowa E – nr 326, oraz Zbiornika Niecka Miechowska (część NW) – nr 408, jak również nie uwzględniono zasięgu projektowanych obszarów ochronnych wymienionych głównych zbiorników wód podziemnych. Może to świadczyć o pominięciu tych istotnych uwarunkowań w procesie opracowywania studium i skutkować naruszeniem zasady gospodarowania przyjętej w Planie 2020+ dla obszaru funkcjonalnego ochrony i kształtowania zasobów wodnych dotyczącej dostosowania sposobu zagospodarowania i użytkowania terenu do potrzeb ochrony zasobów wód (w tym wód pitnych), poprzez wykluczanie funkcji i form zagospodarowania terenu stwarzających zagrożenie dla wód lub powodujących pogarszanie warunków zasilania podziemnych poziomów wodonośnych, w szczególności w strefach ochronnych ujęć wód, projektowanych obszarach ochronnych oraz w strefach zasilania Głównych Zbiorników Wód Podziemnych i Lokalnych Zbiorników Wód Podziemnych (Rozdział III.4. Zasady dla obszaru ochrony i kształtowania zasobów wodnych, punkt 1, str. 101 Planu 2020+).

W związku z powyższym należy stwierdzić, iż przywołane wyżej zapisy projektu studium są niezgodnie z Planem 2020+, w szczególności z zasadami zagospodarowania dla **obszaru ochrony i kształtowania zasobów wodnych** - dostosowanie sposobu zagospodarowania i użytkowania terenu do potrzeb ochrony zasobów wód (w tym wód pitnych), poprzez wykluczanie funkcji i form zagospodarowania terenu stwarzających zagrożenie dla wód lub powodujących pogarszanie warunków zasilania podziemnych poziomów wodonośnych, w szczególności w strefach ochronnych ujęć wód, projektowanych obszarach ochronnych oraz w strefach zasilania Głównych Zbiorników Wód Podziemnych i Lokalnych Zbiorników Wód Podziemnych (Rozdział III.4. Zasady dla obszaru ochrony i kształtowania zasobów wodnych, punkt 1, str. 101 Planu 2020+).

5. W projekcie studium (rozdział 8.2 Obszary rozmieszczenia inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, Tom II projektu studium, str. 58) wymienia się inwestycje o znaczeniu ponadlokalnym na

terenie gminy. Zgodnie z Planem 2020+ w obszarze objętym projektem studium mogą zostać zlokalizowane inwestycje celu publicznego postulowane przez samorząd województwa, ustalone w dokumentach przyjętych przez Sejmik Województwa Śląskiego (Tabela nr 8) – pn. „Budowa sieci dróg/tras rowerowych”, „Budowa centrów przesiadkowych” (Rozdz. III.5; Tabela nr 8 – str. 110÷111 Planu 2020+). W projekcie studium ujęto jedynie inwestycję pn. „Budowa sieci dróg/tras rowerowych”, należy więc uzupełnić zapis o możliwość ewentualnej realizacji na terenie gminy inwestycji pn. „Budowa centrów przesiadkowych”.

Ponadto wskazane wyżej w pkt 1, 2 i 3 niezgodności wynikają ze sprzeczności z ogólnymi zasadami gospodarowania przestrzenią (str. 97 Planu 2020+) takimi jak:

1. Przestrzenią trzeba gospodarować oszczędnie.
4. Otwarte tereny zielone i wody są pełnoprawnymi formami użytkowania terenu i stanowią zielono-niebieską infrastrukturę regionu, a nie rezerwę inwestycyjną pod infrastrukturę techniczną.
10. Decyzje o zmianie użytkowania terenu trzeba podejmować ostrożnie, tak aby nie utracić wartości przestrzeni.

Zgodnie z przepisem art. 9 ust. 2 Ustawy o planowaniu zasada samodzielności planistycznej gminy nie jest zasadą nieograniczoną. Organy gminy muszą uwzględniać treść innych aktów związanych z polityką przestrzenną. W tym kontekście szczególnie należy zwrócić uwagę na akty regionalne. Treść studium nie może być sprzeczna z żadnym postanowieniem wskazanego Planu 2020+, odnoszącym się bezpośrednio do terenów miasta i gminy Pilica.

Tak więc z perspektywy merytorycznej planowanie powinno być zintegrowane i obejmować zarówno to przestrzenne, jak również to społeczno-gospodarcze.

Organ gminy powinien podjąć wysiłek w celu zachowania spójności wskazanych aktów. Uwarunkowania polityki przestrzennej miasta i gminy Pilica, zgodnie z przepisem art. 9 ust. 2 Ustawy o planowaniu winny wynikać nie tylko z przepisów powszechnie obowiązujących, ale również z aktów planowania regionalnego tj. planu zagospodarowania przestrzennego województwa, tu Planu 2020+.

Podejmując niniejsze rozstrzygnięcie odmowne Zarząd nie tylko wskazał przyczyny zakwestionowania projektu studium, ale także powiązał je z zakresem uzgodnienia tj. Planem 2020+. Tak więc formułując określone zarzuty wobec projektu studium, Organ wykazał, że materia, której zarzuty dotyczą, mieszczą się w kompetencjach Organu współdziałającego i w wyznaczonym normatywnie zakresie dokonywanego przezeń uzgodnienia.

Tak więc zgodność z Planem 2020+, jest warunkiem koniecznym do realizacji polityki przestrzennej miasta i gminy Pilica, zgodnie z przepisami prawa. Brak natomiast zgodności projektu studium z Planem 2020+ we wskazanych powyżej obszarach winien skutkować wydaniem przez Zarząd Województwa rozstrzygnięcia odmawiającego uzgodnienia projektu „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Pilica”.

Mając powyższe na względzie Zarząd Województwa Śląskiego postanawia odmówić uzgodnienia przedmiotowego projektu studium. Jednocześnie informuje, iż uzgodnienie projektu studium może nastąpić po dokonaniu korekt wskazanych wyżej niezgodności i ponownym jego przedłożeniu do uzgodnienia.

Pouczenie:

Na podstawie art. 141 Kodeksu postępowania administracyjnego na postanowienie przysługuje stronie zażalenie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Katowicach za pośrednictwem organu, który je wydał, w terminie siedmiu dni od dnia jego doręczenia.

Otrzymują:

1. Burmistrz Miasta i Gminy Pilica
2. kopia a/a